

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7578-7579/2561

พนักงานอัยการจังหวัดสตูลโจทก์ นาย ธ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556 มาตรา 5, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 6, ป.อ. มาตรา 8, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 310, ป.อ. มาตรา 312, ป.อ. มาตรา 312 ทวิ, ป.อ. มาตรา 312 ตรี, ป.อ. มาตรา 319, ป.อ. มาตรา 320, พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 63, พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 64, พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26, พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 78, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 7, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 9, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 10, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 11, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 52, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาตรา 3, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาตรา 5, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 มาตรา 25, ป.อ. มาตรา 78, ป.วิ.อ. มาตรา 227/1

ย่อ / หลักกฎหมาย

การเป็นสมาชิกในองค์กรใด ผู้นั้นต้องมีสิทธิและมีส่วนร่วมเป็นผู้หนึ่งในองค์กรนั้น ส่วนการเป็นเครือข่ายในองค์กรใดผู้นั้นต้องมีความสัมพันธ์กับองค์กรและในลักษณะประสานกันเป็นโยงใยมีความเห็นใกล้เคียงกันและมีการติดต่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน ส่วนการสมคบกันผู้นั้นต้องร่วมกันคบคิดเตรียมการและวางแผนกันมาก่อน การที่จำเลยทั้งสองรับขนชาวโรฮิงจาในลักษณะเป็นการรับจ้างทำงานให้เท่านั้น ไม่อยู่ในความหมายของคำว่าสมาชิกหรือเครือข่ายหรือสมคบกัน การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการต้องมีการกระทำในลักษณะเป็นการบีบบังคับผู้เสียหายโดยมิชอบ แต่ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 เดินทางจากรัฐยะไข่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มาประเทศไทยเพื่อไปประเทศมาเลเซีย ซึ่งแม้จะฟังว่าประสงค์จะไปทำงานที่ประเทศมาเลเซีย แต่การเดินทางมาด้วยความสมัครใจไม่ได้ถูกบีบบังคับ จึงมิใช่เป็นการบังคับใช้แรงงานหรือบริการอันจะถือว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 6 วรรคสอง และวรรคสาม

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ และเรียกจำเลยทั้งสองในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 เรียกจำเลยทั้งสองในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 ตามลำดับ โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองสำนวนขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 8, 83, 91, 310, 312, 312 ทวิ, 312 ตรี, 319, 320 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 63, 64 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตรา 26, 78 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 4, 6, 7, 9, 10, 11, 52

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556 มาตรา 3, 5, 6, 25 จำเลยทั้งสี่ให้การปฏิเสธ แต่ก่อนสืบพยานโจทก์ จำเลยที่ 1 และที่ 2 แก้ไข คำให้การเป็นรับสารภาพในข้อหาร่วมกันรับ ให้เข้าพักอาศัย ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใด ๆ แก่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมายเพื่อให้พ้นจากการจับกุม ศาลชั้นต้น พิพากษาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 64 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 จำคุกคนละ 2 ปี จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 กึ่งหนึ่ง คงจำคุกคนละ 1 ปี ข้อหาอื่นของจำเลยที่ 1 และที่ 2 นอกจากนี้ให้ยก และยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 และที่ 4 โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติในชั้นนี้ว่า ขณะเกิดเหตุ นางสาวคอนิส ผู้เสียหายที่ 1 อายุ 18 ปี นางสาวเพรชเบกอม ผู้เสียหายที่ 2 อายุ 19 ปี นางสาวยัสมิน ผู้เสียหายที่ 3 อายุ 16 ปี เป็นบุตรของนางฮาเซาะ น๊ะ ผู้เสียหายที่ 5 และนางสาวเชนฮาราบีบี ผู้เสียหายที่ 4 อายุ 15 ปี โดยผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นชาวโรฮินจา เชื้อชาติและสัญชาติเมียนมา มีภูมิลำเนาอยู่ที่รัฐยะไข่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เมื่อวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้อง ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกประมาณ 300 คน ซึ่งเป็นชาวโรฮินจาเดินทางโดยเรือลำใหญ่จากรัฐยะไข่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มาขึ้นฝั่งที่เกาะหลู๊คา อำเภอละงู จังหวัดสตูล พักอยู่ 2 คืน ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกเดินทางโดยเรือไปยังบ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอละงู จังหวัดสตูล แล้วพากันเดินไปนั่งรถกระบะ ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกรวม 29 คน เป็นกลุ่มสุดท้าย นั่งรถกระบะหมายเลขทะเบียน ธข 7352 กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำเลยที่ 1 เป็นผู้ขับ และรถกระบะดัดแปลงแบบห้องเย็นหลังคาสูง หมายเลขทะเบียน บจ 2454 สตูล ซึ่งมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ขับ ระหว่างทางเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยที่ 1 และที่ 2 และผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวก พร้อมยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่ของจำเลยที่ 1 และที่ 2 และรถกระบะทั้งสองคันเป็นของกลาง ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยที่ 3 และที่ 4 ได้พร้อมยึดโทรศัพท์เคลื่อนที่ของจำเลยที่ 3 และที่ 4 เป็นของกลาง สำหรับคดีของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ในความผิดฐานร่วมกันรับ ให้เข้าพักอาศัย ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใด ๆ แก่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมายเพื่อให้พ้นการจับกุม ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 โดยคู่ความไม่อุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการแรกว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำความผิดฐานอื่นนอกจากฐานที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษไปแล้วหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและฐานร่วมกันพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือไม่ เสียก่อน โจทก์มีพยานตำรวจเอกเสกสันต์ ผู้กำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดสตูล เป็นพยานเบิกความว่า เมื่อปลายปี 2557 พยานทราบจากชาวบ้านว่ามีขบวนการขนชาวโรฮินจาจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเข้ามาในราชอาณาจักร จึงรายงานผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้พยานรวบรวมพยานหลักฐานให้ชัดเจน พยานและผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันสืบสวนจากข้อมูลของชาวบ้าน สามารถรวบรวมข้อมูลผู้กระทำความผิดในลักษณะเครือข่ายได้ เป็นเครือข่ายขนชาวโรฮินจาในพื้นที่จังหวัดสตูล มีนายปัจจุบัน เป็นหัวหน้า นายอาบู หรือ สจ.บู เป็นผู้ดำเนินการขนชาวโรฮินจา และยังมีนายวุฒิ ซึ่งมีนายสกลิต เป็นลูกน้องทำหน้าที่พาคนไปรับขนชาวโรฮินจาไปประเทศมาเลเซีย โดยจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นผู้รับขนชาวโรฮินจา และ

โจทก์ยังมีคำให้การในชั้นสอบสวนของนายอาบูมาน่าสืบสนับสนุน โดยนายอาบูให้การว่านายอาบูเกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดโรฮิงจา โดยได้รับการติดต่อจากนายปัจจุบัน ซึ่งภายหลังตกลงวางแผนแล้ว ได้ร่วมในการขนย้ายคนต่างด้าวประมาณ 20 ครั้ง รวมคนต่างด้าวที่นายอาบูและทีมงานขนย้ายประมาณ 5,000 คน แต่คนต่างด้าวในคดีนี้นายอาบูได้สอบถามจำเลยที่ 1 และที่ 2 แล้ว ทราบว่าเป็นของนายวุฒิ ไม่ใช่ของนายปัจจุบัน เห็นว่า การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามคำฟ้องของโจทก์มีองค์ประกอบของความผิด คือ เป็นสมาชิกหรือเป็นเครือข่ายดำเนินงานขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือร่วมกันสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงอันเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556 มาตรา 5 (1) และ (2) คดีนี้แม้คำให้การในชั้นสอบสวนของนายอาบูจะสอดคล้องกับคำเบิกความของพยานตำรวจเอกเสกสันต์ว่าในพื้นที่จังหวัดสตูลมีขบวนการขนชาวโรฮิงจา โดยมีนายปัจจุบันเป็นหัวหน้า นายอาบูเป็นผู้ดำเนินการขนชาวโรฮิงจา และยังมีนายวุฒิซึ่งมีนายสกลิตเป็นลูกน้องที่ทำหน้าที่หาคนไปรับขนชาวโรฮิงจาก็ตาม แต่พยานตำรวจเอกเสกสันต์ไม่ได้เบิกความยืนยันว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นสมาชิกหรือเครือข่ายดำเนินงานของขบวนการขนชาวโรฮิงจา หรือสมคบกันเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงอันเกี่ยวข้องกับขบวนการขนชาวโรฮิงจา คำเบิกความของพยานตำรวจเอกเสกสันต์ได้ความเพียงว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นผู้รับขนชาวโรฮิงจา ซึ่งสอดคล้องกับที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนว่านายสกลิตว่าจ้างจำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้ขับรถขนชาวเมียนมา เชื่อว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 รับจ้างขับรถขนผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกโดยรู้ว่าผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกเป็นคนต่างด้าว ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้นิยามความหมายของคำว่า สมาชิก หมายถึง ผู้มีสิทธิและมีส่วนร่วมในสมาคม องค์กร หรือกิจกรรมใด ๆ คำว่า เครือข่าย หมายถึง ระบบ เส้นทาง หรือการปฏิบัติงานที่ติดต่อประสานกันเป็นโยงใย กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่มีความเห็นใกล้เคียงกัน มีการติดต่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน และคำว่า สมคบ หมายถึง ร่วมคบคิดกัน ดังนี้ การเป็นสมาชิกในองค์กรใด ผู้นั้นต้องมีสิทธิและมีส่วนร่วมเป็นผู้หนึ่งในองค์กรนั้น ส่วนการเป็นเครือข่ายในองค์กรใด ผู้นั้นต้องมีความสัมพันธ์กับองค์กรนั้นในลักษณะประสานกันเป็นโยงใย มีความเห็นใกล้เคียงกัน และมีการติดต่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน ส่วนการสมคบกัน ผู้นั้นต้องร่วมกันคบคิดเตรียมการและวางแผนกันมาก่อน จำเลยที่ 1 และที่ 2 รับขนชาวโรฮิงจาในลักษณะเป็นการรับจ้างทำงานให้เท่านั้น ไม่อยู่ในความหมายของคำว่าสมาชิกหรือเครือข่าย หรือสมคบกัน การกระทำของจำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงไม่เป็นความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เมื่อจำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่ได้เป็นสมาชิกหรือเครือข่าย หรือสมคบกับขบวนการขนชาวโรฮิงจาเข้ามาในประเทศไทย และโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบยืนยันว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นผู้พาผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกเข้ามาในประเทศไทย ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและร่วมกันพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ส่วนปัญหาว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำความผิดฐานอื่นนอกจากฐานดังกล่าวหรือไม่ โจทก์มีนายมาม้อรอปซหรือมาม้อรอปซนางสาวอูมูอาเร้ส ผู้เสียหายที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 และพยานตำรวจโทมกคล พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นผู้สอบคำให้การผู้เสียหายที่ 2 ในชั้นสอบสวน เป็นพยานเบิกความทำนองเดียวกันว่า ขณะผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 อยู่ที่รัฐยะไข่ นายหน้าได้ชักชวนผู้เสียหายที่ 2 ถึงที่ 4 ให้ไปทำงานที่ประเทศมาเลเซีย ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเนื่องจากนายหน้าจะได้ค่าใช้จ่ายจากคนที่อยู่ที่ประเทศมาเลเซีย แต่ไม่ได้บอก

ผู้เสียหายที่ 2 ว่าเป็นงานอะไร ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ และมีเงินเดือนเท่าใด ผู้เสียหายที่ 2 ถึงที่ 4 ตกลงเนื่องจากในรัฐยะไข่เกิดปัญหาสู้รบระหว่างชาวโรฮิงจากับชาวพุทธ นายหน้าพาผู้เสียหายที่ 2 ถึงที่ 4 ลงเรือลำเล็กไปขึ้นเรือลำใหญ่ ส่วนผู้เสียหายที่ 1 ถูกชายชาวพม่าบังคับให้ลงเรือเพื่อไปประเทศมาเลเซีย โดยถูกขู่ว่าจะถูกฆ่า ในเรือลำใหญ่มีชาวโรฮิงจาประมาณ 300 คน มีทั้งถูกจับตัวมาและเต็มใจมา มีชายคนไทยเป็นผู้ควบคุม 4 คน หากจะเข้าห้องน้ำต้องขออนุญาต ได้รับประทานอาหารวันละ 2 มื้อ แต่ละมื้อเป็นข้าวกับพริกแห้ง 1 เม็ด เดินทางไปขึ้นฝั่งที่เกาะทุ่งหญ้าคา ซึ่งผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกเข้าใจว่าเป็นเกาะ ผู้หญิงพักในขนาหรือเพิงพัก ผู้ชายพักในป่าใกล้ขนา มีผู้ควบคุม 1 คน และมีคนนำข้าวมาให้อาหารวันละ 2 รอบ พักอยู่ 2 วัน เดินทางต่อโดยเรือลำเล็กไปขึ้นฝั่งที่บ้านบ่อเจ็ดลูก มีชายไทยรอรับ 1 คน พาเดินไปขึ้นรถ มีรถกระบะ 4 คัน และผู้ชาย 5 คน ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกรวม 29 คน ขึ้นรถเป็นกลุ่มสุดท้าย นายมาฆะรอปีกับพวกนั่งรถกระบะคันที่จำเลยที่ 1 เป็นผู้ขับ ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกนั่งรถกระบะคันที่จำเลยที่ 2 เป็นผู้ขับ เป็นรถกระบะมีหลังคาต่อเติมแบบที่มองไม่เห็นด้านนอก ไม่สามารถเปิดประตูจากด้านในได้ ต้องนั่งอย่างแออัดและหายใจไม่ค่อยออก เดินทางไปได้ประมาณครึ่งชั่วโมง เจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุมจำเลยที่ 1 และที่ 2 และผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวก เห็นว่า แม้ผู้เสียหายที่ 1 เบิกความว่าถูกบังคับจับลงเรือจากรัฐยะไข่เพื่อเดินทางไปประเทศมาเลเซีย แต่ขณะนั้นเกิดปัญหาสู้รบระหว่างชาวโรฮิงจากับชาวพุทธในรัฐยะไข่ โดยได้รับความจากการให้การในชั้นสอบสวนของผู้เสียหายที่ 3 ซึ่งร่วมเดินทางมากับผู้เสียหายที่ 1 ว่าผู้เสียหายที่ 3 ตกลงทำงานที่ประเทศมาเลเซียเนื่องจากไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่อแสดงว่าชาวโรฮิงจาเดินทางออกจากรัฐยะไข่เนื่องจากเกรงว่าจะได้รับอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินซึ่งมีสาเหตุมาจากการสู้รบระหว่างชาวโรฮิงจากับชาวพุทธ ผู้เสียหายที่ 1 ยังเบิกความตอบคำถามค้านทนายผู้ต้องหาที่ 1 ว่าหากต้องถูกส่งตัวออกนอกประเทศไทย จะเลือกกลับไปรัฐยะไข่ หรือไปประเทศที่สาม พยานตอบว่าจะไปหาสามีที่ประเทศมาเลเซีย ดังนี้ หากผู้เสียหายที่ 1 ถูกบังคับให้เดินทางออกจากรัฐยะไข่ เหตุใดผู้เสียหายที่ 1 จึงไม่ยินยอมถูกส่งตัวกลับไปรัฐยะไข่ อีกทั้งผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกซึ่งเป็นชาวโรฮิงจามีประมาณ 300 คน ผู้ควบคุมบนเรือมีเพียง 2 คน ผู้ควบคุมที่เกาะทุ่งหญ้าคามี 1 คน โดยเฉพาะที่เกาะทุ่งหญ้าคาผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกไม่ได้ถูกคุมขังหรือกักขัง เกาะทุ่งหญ้าคาไม่ใช่เกาะแต่เป็นแผ่นดินใหญ่ ผู้ควบคุมก็ไม่มีอาวุธ โดยสภาพแล้วไม่สมเหตุผลที่ผู้เสียหายที่ 1 จะถูกบังคับให้เดินทางไปประเทศมาเลเซียโดยผ่านประเทศไทย ส่วนที่ผู้เสียหายที่ 2 ให้การในชั้นสอบสวนว่าขณะอยู่บนเรือผู้เสียหายที่ 2 ขอลับบ้าน แต่ผู้ควบคุมเรือไม่ให้กลับ นั้น เห็นว่า น่าจะเป็นความคิดของผู้เสียหายที่ 2 เพียงชั่วขณะหนึ่งซึ่งเกิดจากความยากลำบากในระหว่างเดินทางดังที่พันตำรวจโทมงคลเบิกความตอบคำถามตั้งของโจทก์ ประกอบกับชาวโรฮิงจาในเรือมีประมาณ 300 คน เป็นการยากที่เรือจะกลับไปส่งผู้เสียหายที่ 2 ที่รัฐยะไข่เพียงคนเดียว พฤติการณ์สอดคล้องกันฟังได้ว่าผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 เดินทางออกจากรัฐยะไข่ผ่านประเทศไทยเพื่อไปประเทศมาเลเซียด้วยความสมัครใจ มิได้เกิดจากการข่มขู่ใช้กำลังบังคับลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด สำหรับผู้เสียหายที่ 3 และที่ 4 อายุ 16 ปี และ 15 ปี ตามลำดับ ถือว่าเป็นเด็กตามความหมายของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 การกระทำความผิดฐานร่วมกันค้ามนุษย์ต้องกระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งมาตรา 6 วรรคสอง บัญญัติว่า การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า

การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก
การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาสหรือให้มีฐานะคล้ายทาส
การนำคนมาขอตาน การตัดอวัยวะเพื่อการค้า การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หรือการอื่นใดที่
คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม และมาตรา 6
วรรคสาม บัญญัติว่า การบังคับใช้แรงงานหรือบริการตามวรรคสอง หมายความว่า การข่มขืนใจให้
ทำงานหรือให้บริการโดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (1) ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อ
ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นหรือของผู้อื่น (2) ขู่เข็ญด้วยประการใด
ๆ (3) ใช้กำลังประทุษร้าย (4) ยึดเอกสารสำคัญประจำตัวของบุคคลนั้นไว้ หรือนำภาระหนี้ของ
บุคคลนั้นหรือของผู้อื่นมาเป็นสิ่งผูกมัดโดยมิชอบ (5) ทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืน
ได้ เห็นได้ว่าการบังคับใช้แรงงานหรือบริการต้องมีการกระทำในลักษณะเป็นการบีบบังคับ
ผู้เสียหายโดยมิชอบ แต่ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 เดินทางจากรัฐยะไข่มาประเทศไทยเพื่อไปประเทศ
มาเลเซียซึ่งแม้จะฟังว่าประสงค์จะไปทำงานที่ประเทศมาเลเซีย แต่ก็เดินทางมาด้วยความสมัครใจ
ยินยอม ไม่ได้ถูกบีบบังคับ จึงมิใช่เป็นการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ อันจะถือว่าเป็น
การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ พยานหลักฐานโจทก์ก็รับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 กับพวก
กระทำโดยประสงค์จะเอาผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 ลงเป็นทาสหรือให้มีฐานะคล้ายทาส การกระทำ
ของจำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันค้ำมนุษย์ ฐานสมคบกันเพื่อกระทำความผิด
ฐานค้ำมนุษย์ ฐานสนับสนุนการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ฐานร่วมกันหน่วงเหนี่ยวหรือกักขัง
ผู้อื่น ฐานเพื่อจะเอาคนลงเป็นทาสหรือให้มีฐานะคล้ายทาส ร่วมกันนำเข้าไปหรือส่งออกไป
นอกราชอาณาจักร และฐานร่วมกันใช้อุบายหลอกลวง ขู่เข็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจ
ครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใด พาหรือส่งคนออกไปนอกราชอาณาจักร
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 6, 7, 9, 52
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 310, 312, 312 ทวิ, 320 ส่วนผู้เสียหายที่ 1 อายุ 18 ปี ผู้เสียหายที่
3 และที่ 4 อายุ 16 ปี และ 15 ปี ตามลำดับ ถือว่าผู้เสียหายที่ 3 และที่ 4 เป็นเด็กตามความหมาย
ของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 และผู้เสียหายที่ 3 ต้องพลัดพรากจาก
ผู้เสียหายที่ 5 ซึ่งเป็นมารดาของผู้เสียหายที่ 3 ไปนั้น เห็นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กับพวกเพียงแต่
ขนผู้เสียหายที่ 3 และที่ 4 เพื่อไปประเทศมาเลเซีย โดยประสงค์จะได้ค่าตอบแทนจากการขน
มิได้เพื่อแสวงหาประโยชน์ ที่มีควรได้หรือโดยมิชอบจากตัวผู้เสียหายที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 โดยตรง
หรือพรากผู้เสียหายที่ 3 เพื่อหากำไรจากผู้เสียหายที่ 3 โดยตรง แม้ระหว่างเดินทางผู้เสียหายที่ 3
และที่ 4 ซึ่งเป็นเด็กดำรงชีพด้วยความลำบาก เช่น รับประทานอาหารวันละ 2 มื้อ ก็มิใช่เป็น
การกระทำทารุณ การกระทำของจำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงไม่เป็นความผิดฐานกระทำการอันเป็นการ
ทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก กระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์
โดยมิชอบจากเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตรา 26, 78 ฐานโดยทุจริตรับไว้
ซึ่งบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม และรับไว้ซึ่งเด็กอายุยังไม่
เกินสิบห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 312 ตริ และฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปีแต่
ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเพื่อหากำไร ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 319 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1
และที่ 2 ในความผิดดังกล่าวมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้อง
วินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการสุดท้ายว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่

โจทก์มีพันตำรวจโทมงคล พนักงานสอบสวนผู้สอบปากคำจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นพยานเบิกความว่าในชั้นสอบสวนจำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 ร่วมในการขนาขาวโรอินจา โดยร่วมกับจำเลยที่ 1 และที่ 2 มารับผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 4 กับพวกด้วย เห็นว่า คำให้การของจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นคำขัดทอดของผู้ร่วมกระทำความผิด จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การครั้งแรกโดยไม่ได้กล่าวถึงจำเลยที่ 3 และที่ 4 แต่เพียงให้การขัดทอดจำเลยที่ 3 และที่ 4 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 ภายหลังเกิดเหตุ 1 เดือนเศษ มีโอกาสที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จะปรุงแต่งข้อเท็จจริงได้ ส่วนที่นายมามัธรอปีชหรือมามัชรอปีชซึ่งเป็นชาวโรอินจาได้ให้การในชั้นสอบสวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กับพวกรวม 5 คน มารับนายมามัธรอปีชกับพวก นั้น เป็นพฤติการณ์ที่ยังห่างไกลต่อเหตุผลที่จะบ่งชี้ว่าจำเลยที่ 3 และที่ 4 มากับจำเลยที่ 1 และที่ 2 โจทก์ก็ไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุนอีก คำขัดทอดดังกล่าวจึงไม่มีน้ำหนักรับฟังเพื่อลงโทษจำเลยที่ 3 และที่ 4 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227/1 จำเลยที่ 3 และที่ 4 ก็ให้การปฏิเสธตลอดมา ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 3 และที่ 4 กระทำความผิดตามฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 และที่ 4 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน

องค์คณะ

จักษ์ชัย เยพิทักษ์ · เขียรदनัย ธรรมคุณ · ประสิทธิ์ ศักดิ์ศรีมณีกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7578-7579/2561>